

چکیده

در حال حاضر در شهر مقدس مشهد بصورت میانگین حدود 2000 تن زباله در روز تولید می‌گردد که نیاز به توجه خاص به این مقوله و امر تفکیک از مبداء و مشارکت شهروندان و اتخاذ راهکار مناسب مدیریتی می‌باشد. به صورتی که اگر تفکیک از مبداء در مشهد کامل اجرا گردد در چرخه تولید و جمع‌آوری و بازیافت در کارخانجات و نهایتاً دفن زباله صرفه جویی خواهد شد. علاوه بر این کاهش آلودگی‌های زیست محیطی ناشی از دفن، آلودگی هوا، صرفه جویی در مصرف آب و سایر منابع را نیز در بردارد. هدف این پژوهش بررسی میزان مشارکت شهروندان در طرح تفکیک از مبداء و عوامل موثر بر آن در شهر مشهد است. روش تحقیق حاضر تحلیلی توصیفی با رویکرد همبستگی و ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه‌ای است. جامعه آماری از خانوارهای سطح شهر مشهد است که تعداد 476 نفر بعنوان حجم نمونه انتخاب شده است. نمونه‌ها بر اساس روش تصادفی سیستماتیک به گونه‌ای که تا حد امکان اقشار مختلف جامعه با سطوح مختلف فرهنگی، علمی، اقتصادی و اجتماعی متفاوت مورد سوال قرار گیرند، انتخاب گردیدند. عمده‌ترین یافته‌های تحقیق نشان‌دهنده رضایت بیشتر از میانگین مشارکت‌کنندگان فعلی و رضایت کمتر از میانگین مشارکت‌کنندگان قبلی می‌باشد. همچنین میزان تحصیلات و سواد تاثیر چندانی بر تفکیک و تحویل مواد زائد تولیدی ندارد، اما میزان درآمد خانوار و عوامل اجتماعی در این امر موثر بوده است.

واژگان کلیدی: تفکیک از مبداء، مشارکت، پسماند، شهر مشهد

مقدمه

رشد روز افزون جمعیت شهری و به تبع آن افزایش دخالت‌های بشر در محیط زیست و به مخاطره انداختن آن، انسان را وادار می‌دارد تا نسبت به حفظ آن و اقداماتی در زمینه بازگشت مواد انجام دهد که امروزه نظر بسیاری از کارشناسان و مدیران شهری را به خود معطوف کرده است. تولید سالانه میلیون‌ها تن زباله در کشور و خارج شدن آن از چرخه تولید، توجه مدیران شهری را برای مبارزه با این امر و استفاده بهینه از تمامی سرمایه‌های ملی و بازگرداندن دوباره این سرمایه‌ها به چرخه مصرف معطوف می‌کند.